

Nogle sure bemærkninger om *The Roman Empire* og andre klassiske serier på Netflix.

af Adam Bülow-Jacobsen

Jeg er næppe den eneste filolog eller antikhistoriker, der har tilbragt en del af juleferien med Netflix og har set serien *The Roman Empire*.

Foreløbig er der tre afsnit der handler om Cæsar (fem episoder), Caligula (fire episoder), og Commodus (seks episoder), men man kan frygte, at der kommer flere.

Generelt må vi konstatere, at det er et spareprojekt, hvor alle dekorationer genbruges til bevidstløshed.

Som filmkunst er det en blandet oplevelse. En meget irriterende detalje er brugen af slow-motion hvergang en person går fra et sted til et andet. Historisk er det vist ikke så galt, men der er så mange forkerte detaljer, at det er generende. De mange slagscener er for det første helt i skoven. Romerne kæmpede i meget faste formationer, ikke stillet op på en lang række, og de brugte deres sværd til at stikke, ikke hugge. Samtidig er det påfaldende, at Cæsar, den store feltherre, selv kæmper blandt soldaterne. Uniformerne synes at være taget ret tilfældigt fra filmselskabets lager, og personerne er altid iført det samme. Altså er en feltherre iført harnisk, også hvis han er konsul og er til møde i senatet. Undtagelsen er de ganske mange sengescener, hvor kejseren og de talrige nydelige damer er mere letpåkledte.

Sproget er selvfølgelig amerikansk, det er der vel ikke noget at sige til, men værre er det med det, de siger, som må være en tillempet form af sådan som menigmand forestiller sig, at man taler til den amerikanske præsident.

Det værste, udover det militære, er de mange detaljer, som man så let kunne have fået rigtige. Stigbøjler fandtes fx ikke i oldtiden, hvilket er af stor betydning for rytteriets rolle. Men de er en mongolsk opfindelse og blev først kendt i den tidlige middelalder. Vikingerne brugte dem, men i den klassiske verden er de helt ukendte. Måske er det forsikringsselskabet, der har insistet på stigbøjler, eller måske statisternes fagforening.

En anden irriterende detalje er, at man *sidder* til bords. Romerne lå til bords. Det er velkendt, at gaflen er en langt senere opfindelse, og vi bliver da også forskånet for at se gafler ved bordet. Faktisk synes instruktøren at have opgivet at vise os, hvad man spiste. Spisescener er altid noget med at sidde og pille i en skål oliven.

En anden detalje er belysningen. Overalt står der pænt formstøbte stearinlys, og varme klares selvfølgelig af gasfyrede varmebækkener.

Kejseren skrev heller ikke med fjerpen på papir. Faktisk har kejseren almindeligvis næppe skrevet selv, men har dikteret til en skretær. Fjerpennen er en middelalderlig opfindelse, og man pillede altid fjerene af. Papir er en kinesisk opfindelse, der kom til Europa i den tidlige middelalder. Romerne skrev normalt på vokstavler med en stylus eller på papyrus med en calamus. Når man havde skrevet et brev på papyrus blev det ikke rullet, sådan som man hele tiden ser det i filmen, men foldet på begge leder, inden man forseglede det.

Man kunne sikkert finde meget mere af denne slags fejl og sjusk. Det er ærgeligt, for man kan se, at filmens skaber har gjort sig en vis ulejlighed med at få det historiske rigtigt. Med jævne mellemrum bliver handlingen afbrudt, og en 'ekspert' toner frem på skærmen for at forklare os, hvad det var der foregik. Disse eksperter kan være lærere fra amerikanske provinsuniversiteter, men de har læst Cæsars *Gallerkrig*, Sueton og Cassius Dio, og de måtte også have kunnet rådgive angående de praktiske detaljer, hvis man havde spurgt dem.

I samme omgang kunne man omtale serien om Kleopatra (fire episoder), også på Netflix. Den er meget dårlig og knapt ulejligheden værd. Der er en total foragt for kostumer og andre praktiske detaljer, og desuden har man bestemt at Kleopatra var sort. Det er der absolut ingen grund til at tro at hun var. Ethvert tilløb til historisk handling kvæles i elendig udførelse. Formatet er iøvrigt det samme som i *The Roman Empire*, med indlagte eksperter, der forklarer os det hele.

Endelig er der *Alexander: The Making of a God* i seks episoder, som er af en lidt anden støbning. Ligeledes en sparemodel fra Netflix, men britisk, ikke amerikansk, og en del bedre end de ovenfor omtalte. Formatet er igen det samme med eksperter, der ind imellem forklarer. Alexander er ret troværdigt fremstillet med al sin charme og dristighed, og hans biseksualitet forklares, uden iøvrigt at blive overbetonet. Vi får

næsten ondt af Dareios, som vi følger en del, og som aldrig rigtigt fatter, hvad der overgår ham.

Om alle disse serier kunne man sige, at 'klassikere uden grænser' burde være rykket ud, for det er ærgerligt, at man investerer betydelige, omend helt utilstrækkelige, midler i at univertetsuddanne arkæologer og filologer, og så snyder Netflix' abonnenter og skatteborgerne for det fulde udbytte af denne investering.